

Prva zajednička izložba publikacija muzeja i galerija Jugoslavije

Đurđa Petravić

Moderna galerija, Zagreb

Izložbenu i istraživačku djelatnost mujejsko-galerijske ustanove trajno dokumentiraju izdavanjem publikacija u vidu monografija, kataloga izložbi, zbornika, biltena i vodiča. Ta stalna izdavačka djelatnost muzeja i galerija tek je ove godine bila prezentirana javnosti na Zajedničkoj izložbi publikacija mujejsko-galerijskih ustanova u sklopu Međunarodne manifestacije knjige »Interliber 82«, održanoj u sklopu Proljetnog zagrebačkog velesajma od 19. do 25. travnja. Podržavši prijedlog Mujejskog dokumentacionog centra o objedinjavanju izdavačke djelatnosti i galerija Jugoslavije i osnivanju stalnog izložbenog prostora znanstvenih i informativnih publikacija, pozivu su se odazvale 94 mujejsko-galerijske ustanove s više od 640 naslova. (SR Hrvatska — 44; SR Slovenija — 10; SR Srbija — 15; SR Crna Gora — 2; SR BiH — 5; SR Makedonija — 4; SAP Kosovo — 1; SAP Vojvodina — 8 ustanova.) Prvi dopis upućen svim muzejima, galerijama i stručnim udruženjima u Jugoslaviji (16. 12. 1981) specificirao je broj publikacija iz svake kategorije (3), kategorije (časopisi, monografije, informativni biltenci, zbornici, katalozi, vodiči), godinu izdanja 1980/81 i cijenu svake pojedine publikacije kojom će ustanova biti predstavljena javnosti. Troškove zakupa paviljonskog prostora za izlaganje i troškove unošenja podataka o ovoj akciji u dva velesajamska kataloga izdavača odlučili smo podmiriti, uz suglasnost muzeja i galerija, utrškom od prodaje publikacija.

Uz podršku Miše Matića, direktora Velesajma i Gordane Uršić, voditelja »Interliber-a 82«, dobiven je paviljonski prostor površine 24 m² i sklopljena suradnja s GAP-om koji je preuzeo uređenje prostora.

Održani su kontakti s muzejima, galerijama i stručnim udruženjima putem dopisa, telefonskih razgovora i ličnih kontakata.

Informacije o akciji Mujejskog dokumentacionog centra izišle su u

dnevnoj štampi: »Vjesnik« — 26. 2. 1982; 16.4.1982; 24.4.1982. i »Politika Express« — 26.3.1982.

Evidentirane su pristigle publikacije i popratni dopisi mujejsko-galerijskih ustanova u kojima je izražavana podrška akciji (»mogućnost kompletнog uzajamnog upoznavanja izdavačke, pa i opće, djelatnosti pojedinih muzeja i galerija Jugoslavije« — Umetnostna galerija, Maribor).

»Uz navedenu izložbu bilo bi možda i važnije, (a ujedno i ostvarljivije izdati svake godine jedan bilten u kojemu će biti navedena sva izdanja mujejsko-galerijskih ustanova u Jugoslaviji. Ovakav bilten omogućio bi svim muzealcima pregled svih izdanja koja ih zacijelo zanimaju a većinom im nisu poznata« — (Galerija Meštrović, Split), ili nemogućnost sudjelovanja (»Zavod za zaštitu spomenika iz Šibenika ne posjeduje vlastitih publikacija«) — (Općinski Zavod za zaštitu spomenika kulture, Šibenik).

»Muzej u posljednjih nekoliko godina (tj. od 1974. g.) nije imao izdavačke djelatnosti, te zbog toga nismo u mogućnosti da se pridružimo vašoj manifestaciji svojim sudjelovanjem. Pripremili smo za izdavanje novi Zbornik krajiških muzeja, te ukoliko obezbjedimo finansijska sredstva, štampat ćemo ga ove godine« — (Muzej Bosanske krajine, Banja Luka).

Na temelju dokumentacije o pristiglim publikacijama izrađen je popis izdanja i cijena publikacija muzeja i galerija u SFR Jugoslaviji 1980/81.

Za vrijeme trajanja »Interliber-a« posebnu pozornost su na sebe svraćali zbornici, godišnjaci i vjesnici, a domaće biblioteke, knjižare, druge institucije, kao i ustanove iz inozemstva, izrazile su želju da kupe izdanja mujejsko-galerijskih ustanova Jugoslavije. Time su inicirale razmišljanja o obliku diseminacije informacija o izdavaštvu jugoslavenskih muzeja i galerija i o distribuciji publikacija. Mujejski dokumentacioni centar namješrava uspostaviti stalnu prodajnu izložbu izdavačke djelatnosti muzeja i galerija Jugoslavije u Zagrebu koja bi bila jedinstveno mjesto nabave stručnih izdanja s mujejskom tematikom. Organizatori ovogodišnje Međunarodne izložbe knjiga »Interliber 82« uvrstili su izložbu izdavačke djelatno-

sti muzeja i galerija Jugoslavije u svoj plan dugogodišnjih izlagača na »Interliber«-u '83. od 19 — 25. IV.

Međunarodni dan muzeja — Zagreb, 18. svibnja 1982. Kronika događaja

Nenad Jandrić

»Znanstvena knjižara«, Zagreb

Otvaranje muzeja prema vani nameće se više no ikada ranije kao imperativ vremena u kojem živimo. Uz nastojanje na zatvorenosti i ekskluzivnosti vodi gubljenju primarnih funkcija čuvanog predmeta koji živi onoliko koliko je nazočan u svijesti ljudi. U suprotnom, on je »mrtva stvar« čije je postojanje u neonskoj vitrini ili depou samo po sebi besmisleno.

Ako tvrdnju da su »muzeji legitimni čuvari planetarnog identiteta i magistralni oblik čovjekova duhovnog života« što ih »čini svojevrsnim čuvarima istine i korektivom mračnih i zastrašujućih realnih orvelovskih vizija¹ nakalemimo na našu stvarnost, na naš muzej, vidimo ga kako desetljećima tavori u svom »posvećenom« miru, uskogrudan i samozadovoljan. Nedostatna finansijska ulaganja, nepostojanje sistematski školovanog mujejskog kadra i čitav niz problema vezanih za kompleksnu muzeološku problematiku traži danas od svakog mujejskog djelatnika maksimum ulaganja radne i kreativne energije, traži neprekut angažman na iznalaženju uvijek novih mogućnosti u cilju stvaranja muzeja po mjeri današnjeg čovjeka. I to ne samo deklativno!

Pledoaje današnjeg muzealca sastavljen od gustog mozaika realnih problema teško više može proći i to samo zato jer nudi alternativu postojećem!

Muzeji i mujejski djelatnici moraju se prvenstveno okrenuti sami sebi, jer se jedino sami mogu i moraju izboriti za ono što im kao specijaliziranim ustanovama od kapitalnog

1) T. Šola: ČUVARI IDENTITETA, »Vjesnik«, 18. svibnja 1982.